

Басанчук К.А.
здобувачка 1М курсу
кафедри музичного мистецтва
Херсонського державного університету,
м. Херсон, Україна
Науковий керівник – кандидатка мистецтвознавства,
доцентка А.О. Чехуніна

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ-ПОЧАТКІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ПОЧАТКОВОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ

Розвиток музичних здібностей є одним із головних завдань музичної освіти дітей. Однією з головних тенденцій у галузі музичної педагогіки 21-го століття є впровадження інформаційних та комп'ютерних технологій у освітній процес. Використання комп'ютерних освітніх програм в музичній освіті справді може стати підґрунтям для розвитку художнього смаку, творчого потенціалу дитини та гармонійного формування особистості загалом [4, с.153].

Залучання комп'ютерних інноваційних розробок в освітньому процесі дає музичному педагогу безліч можливостей при проведенні уроків та музичних занять закладах початкової музичної освіти, роблячи уроки більш захоплюючими та пам'ятними.

Музичний керівник, завдяки Інтернету, має можливість знайти матеріал, який буде корисним йому і надасть учням велику інформацію про його предмет. Впровадження комп'ютера в освітній процес сприяє розвитку особистості, формує в ній потребу в самоосвіті, саморозвитку [5, с.172].

Творчі здібності є індивідуальними та психологічними характеристиками особистості. Розвиток мистецьких здібностей є першочерговим завданням музичної освіти: це розвиток у дитини прагнення виявляти власну ініціативу, музичний талант; бажання створювати щось нове, своє, краще, прагнення розширювати світогляд, наповнювати свої знання новим змістом. Спостереження показали, що заняття з використанням музики та комп'ютерних технологій

проводилися з великим ентузіазмом та щирим інтересом з боку дітей. Комп'ютер на уроці стає незамінним методичним помічником.

На відміну від традиційних форм освіти та навчання, комп'ютер має кілька важливих переваг: представлення інформації на екрані комп'ютера викликає великий інтерес до діяльності; рухи, звук, кольори, анімація привертають увагу учня на тривалий час; інформаційно-комп'ютерні технології (ІКТ) залучають учнів до освітнього процесу, сприяють найширшому розкриттю їх творчих здібностей, активації пізнавальної діяльності; комп'ютер дозволяє значно підвищити мотивацію до навчання; використання розвиваючих комп'ютерних програм; використання мультимедійних презентацій [1, с.69].

Дидактичні можливості використання мультимедійного комп'ютера на уроках музики досить широкі. Він може слугувати джерелом інформації, представленої в структурованій, стислій формі, та забезпечувати якісний візуальний матеріал під час усного викладу вчителем змісту нової теми. Цифрове відтворення твору найбільш повно передає картину, образ твору, створюючи емоційне ставлення до звукової інформації.

Одним із інструментів для реалізації технологій презентацій є програма Power Point. У цій програмі, вчитель та учні створюють презентації, котрі дають змогу їм створювати інформаційну підтримку під час підготовки та проведення музичних уроків, а також у позашкільній роботі. Ця техніка передбачає користування мультимедійним проектором. Презентація надає можливість викладачу супроводжувати розповідь ілюстраціями, не перевантажувати візуальний простір, закріплює увагу учнів на об'єкті, що вивчається, та, на додаток, повертатися до будь-якого моменту уроку, витрачаючи мінімум часу [3, с.52].

Щоб підготувати презентацію, як вчитель, так і учень мають провести величезну кількість досліджень, завдяки використанню широкого спектру джерел інформації, є можливість уникати шаблонних підходів і перетворювати кожен урок на унікальний продукт творчості. Такий спосіб навчання сприяє розвитку логічного мислення у школяра, створює навички самостійної роботи.

Таким чином, під час підготовки презентацій, учні самі, мимоволі для себе, закріплюють вивчений матеріал, запам'ятовують і застосовують у своїй мові музичні терміни, які використовуються, запам'ятовують музичні твори композиторів. У процесі показу презентації учні отримують досвід виступа перед публікою, який безсумнівно є корисним у їхньому майбутньому житті. Додається елемент змагання, що дозволяє підвищити самооцінку учня.

Введення мультимедійних навчальних засобів в систему музичної освіти сприяє використанню таких форм проведення занять, як урок-екскурсія, з демонстрацією фрагментів концертів видатних виконавців, фестивалів класичної та сучасної академічної музики, вистав опер та балетів. Урок-концерт може складатися з конкурсних виступів учнів, які виконують пісні з караоке-супроводом. Під час уроку-подорожі, є можливість отримати уявлення про розвиток музичної культури конкретної країни, а також дізнатися про найвідоміших композиторів та їхні твори [2, с.41].

Порівнюючи та аналізуючи зразки культурної та історичної спадщини, учень приходить до усвідомлення різниці в нюансах звучання музичного твору, розуміючи образний зміст творів класичної спадщини.

Одним з головних видів музичної діяльності на музичних заняттях є сприйняття творів в процесі прослуховування. Прослуховування музичних прикладів передуює вивченню пісні, танцю та партитури для дитячого оркестру. Розвиток музичного сприйняття засновано на виразному виконанні музичного твору і вправному використанні вчителем різних форм та методів роботи, що полегшують розуміння тематичного образу в музиці.

Використання відеозаписів концертів симфонічного оркестру, оркестрів народних інструментів і сольних звучань різних інструментів може бути великою допомогою у роботі. Знайомити дітей з такими сценічними видами мистецтва, як балет, опера також можна цікаво, яскраво та чітко, використовуючи не лише фотографічний матеріал, а й відеокліпи.

Аналізуючи досвід використання ІКТ як засобу розвитку музичних здібностей учнів-початківців у закладах початкової музичної освіти, ми можемо

з упевненістю сказати, що використання таких технологій дає змогу: забезпечувати зацікавленість у навчальному процесі; проводити уроки на високому естетичному та емоційному рівні, забезпечуючи значний рівень диференціації навчання (практично індивідуалізацію); збільшити обсяг виконаної на уроці роботи в 1,5-2 рази; покращити контроль знань; раціонально організувати навчальний процес, підвищити ефективність уроку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко А.І. Дистанційна освіта музикантів-виконавців: проблеми та перспективи. Імідж сучасного педагога. 2020. № 3(192). С.69–72.
2. Бордюк О.М. Сутність інновацій та інноваційних процесів у мистецькій освіті. Науковий часопис НПУ імені М. П.Драгоманова. Серія14. : Теорія і методика мистецької освіти. 2011. № 11. С.41–45.
3. Гаврілова Л.Г. Формування професійної компетентності майбутніх учителів музики засобами мультимедійних технологій : монографія. Київ : Видавництво НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2014. 403 с.
4. Гаврілова Л., Хмарна, Л., Чурікова-Кушнір, О. Теоретико-методологічні аспекти моделювання процесу формування медіаграмотності вчителів мистецьких дисциплін у закладах післядипломної педагогічної освіти. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. 2020. № 2(17), С.153–173.
5. Тонконог Н., Черепинська А., Лисенко Т. Використання сучасних цифрових технологій під час дистанційного навчання іноземних мов. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський зб. наук. праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім “Гельветика”, 2021. № 45. Том 2. С. 172–180.